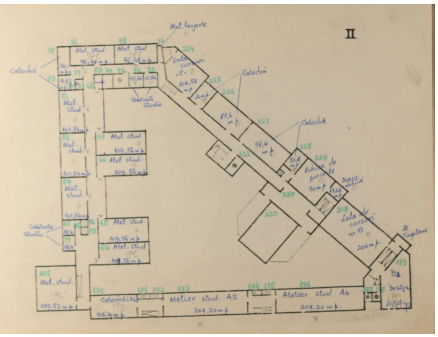
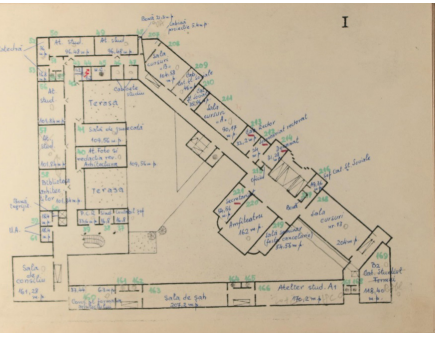
Spațiile Școlii de arhitectură (Corpul vechi)

Bibl. dr. arte viz. Valentin Popescu

Corpul vechi al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din Str. Biserica Enei nr. 1-3 se compune din subsol, parter, 3 etaje și mansardă (S+P+3+M).

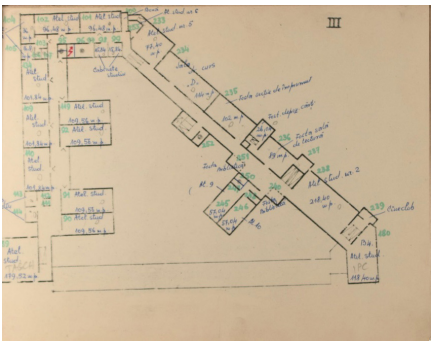
Subsolul era compus inițial din: două săli de desen, sălile maşinelor şi pivniţele.

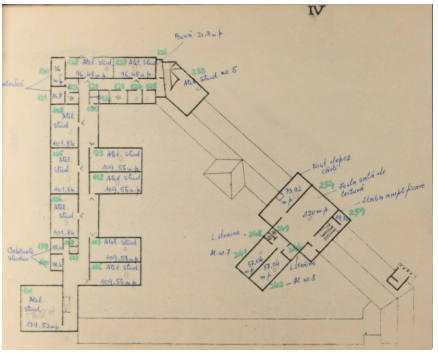
Sălile de desen s-au specializat cu timpul, una dintre ele a devenit sală de modelaj și desen. Cealaltă sală de desen (cea cu ferestre spre stradă) a fost folosită ca sală pentru expozițiile temporare ale studenților și ca sală de spectacole (în fotografiile Luciei Stoica din 1959). Odată cu mutarea bibliotecii după cutremurul din 1977, sala de desen ornamental a devenit sala de lectură cărți a bibliotecii. Extinderea corpului vechi prin volumul din fața fântânii de la Universitate a creat un spațiu generos la parter. Acesta era destinat inițial pentru Catedra de Studiul Formei (la etajul 1), dar după cutremurul din 1977 va găzdui depozitul de carte al bibliotecii la parter și la primul etaj birourile acesteia.

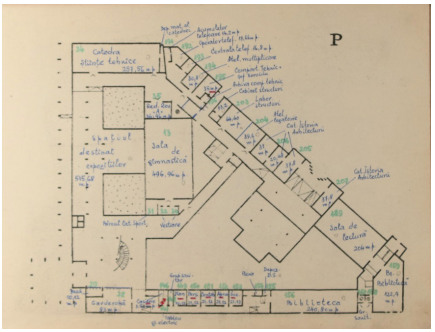
Sălile centralei termice aflate sub scară au rămas goale odată cu extinderea clădirii și mutarea centralei în corpul nou. În acesta spații se organizau repetițiile trupei Sideral (Sideral Modal Quartet).

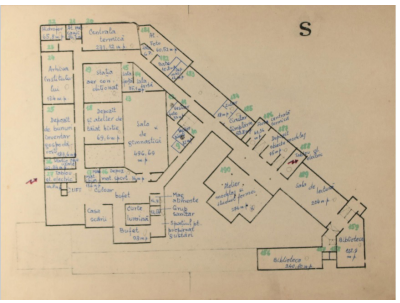
În prezent, după reamenajarea din 2015, aici se află sălile de expunere ale Pinacotecii Centrului Expozițional Documentar al UAUIM.

Parterul era compus dintr-un vestibul și câteva săli care aparțin în prezent Catedrei de Istorie. Tot aici se afla Sala de Judecată, un cabinet și un laborator de structuri. În acest laborator multe generaţii şi-au materializat căutările pe machete şi încercări cu ajutorul lui Tudor Greceanu (aviator, deținut politic și foarte bun tehnician).

În spațiul îngust din spatele ușii monumentale se afla marele vestibul boltit (mare prin înălțime), care în proiect trebuia să fie decorat cu picturi murale (probabil de inspirație religioasă). (V. Gd. Școala de arhitectură. Dimineața, 6 ianuarie 1927)

Tavanul acestui hol de acces în Școala de arhitectură nu mai arată la fel ca la darea sa în folosință din 1928. În urma bombardamentelor din 1944 acest spațiu a fost afectat și refăcut în forma actuală neoclasică. Desenul studentului Mihai Stoian din 1928 ne arată începutul unor bolți care nu se mai regăsesc în prezent în acest spațiu.

În stânga și dreapta acestui hol se află două camere mici. În prezent ele aparțin Catedrei de istorie. Cea din dreapta găzduiește colecția de relevee, dar în trecut acest spațiu a aparținut asociației studenților (în anii 70).

Etajul I: era compus din vestibulul Sălii Frescelor, Amfiteatrul și 5 săli de curs.

Nivelul cu Sala Frescelor marca piano nobile. Vestibulul-antreu din fața acesteia era / „este pardosit cu marmoră, dar inițial avea 6 uşi mari de ştejar ce dădea în amfiteatru". La stânga amfiteatrului se afla sală de expoziţie permanentă (actuala sală a Frescelor) şi la dreapta se aflau cancelariile şi biblioteca (aici a locuit arhitectul diriginte al clădirii Şcolii, Iorgu Ciortan, atâta timp cât a fost bibliotecar, până în 1941). În 1961, în aceste spaţii se aflau o sală de seminar (fosta cancelarie) şi secretariatul. În prezent, se află Senatul şi o sală pentru Şcoala Doctorală.

În anii '50 amfiteatrul a fost remodelat de arhitectul Nicolae Cucu (sursă: arh. Sorin Vasilescu).

Colţ din expoziţia „Proiecte de an — proiecte de diplomă" deschisă în incinta Institutului de arhitectură cu prilejul seminarului naţional.

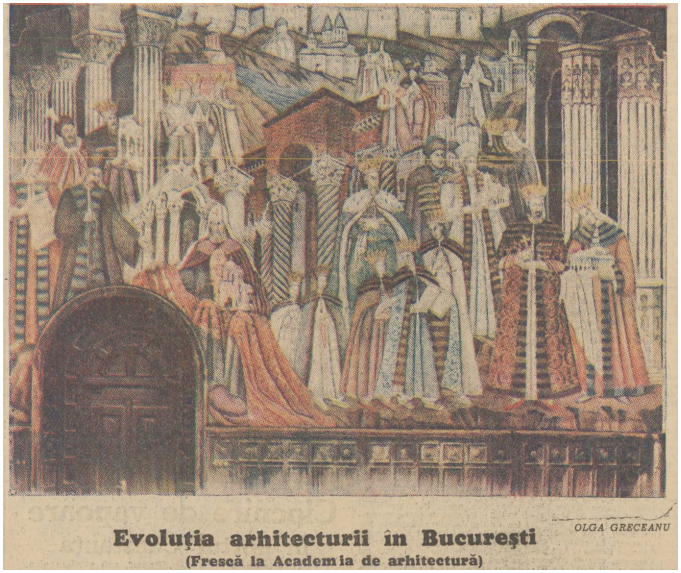

Sala de expoziții a servit în 1930 și 1931 ca spațiu pentru desfășurarea Saloanelor de arhitectură și artă decorativă. Aceasta se înalță, la fel ca și Amfiteatrul, pe două etaje.

Sala de expoziții și-a dobândit noul nume abia în 1939: „În sala mare a palatului Arhitecturii din Bucureşti doamna Olga Greceanu, din iniţiativa fostului rector, dl. arhitect Petre Antonescu, a executat pe cele două panouri libere de geamuri, două fresce, în legătură cu trecutul nostru arhitectural: una reprezintă legenda Meşterului Manole, cealaltă, evoluţia arhitecturii în Bucureşti prin voevozi. Începe de la primele întăritori militare în cetatea Dâmboviţei şi se termină cu mănăstirea şi paraclisul Văcăreşti, ultimele ridicări în stil local, după această dată arhitectura căzând in imitaţii străine. În fond, ca o bordură a panelului, se vede un zid de apărare cu turnuri şi contraforturi, ceea ce reprezintă: arhitectura militară. Imediat mai jos, în stânga, începe arhitectura religioasă." (Evoluţia arhitecturii în Bucureşti. Universul, 6 martie 1939, p. 9)

Fotografia din 1939 ne oferă și un fragment din lambriurile de stejar care decorau pe atunci marea sală de expoziție permanentă a Academiei de arhitectură.

În perioada comunistă Sala Frescelor a servit ca atelier (nr. 13), ca spațiu pentru desfășurarea Balurilor și ca spațiu de expoziții: în 1968 aici sunt expuse proiectele de diplomă. Odată cu crearea trupei ArhiTeatru, din 1966 până în 1978, sala a fost folosită ca spațiu improvizat pentru spectacolele acesteia. În anii '80-'90 studioul ArhiTeatru a funcționat la etajul 4 al turnului din corpul nou (inspirat de teatrul Podul de la casa de cultură „Gh. Preoteasa"). Ulterior,

Evoluția arhitecturii în București
(Frescă la Academia de arhitectură)

odată cu crearea pasarelei care permite ocolirea acesteia pentru legătura cu corpul nou, și odată cu amenajarea sa cu gradene pentru găzduirea Seminariilor internaționale de arhitectură (1972-1985), Sala Frescelor a fost reconfigurată ca spațiu pentru evenimente. Tot aici a fost prezentată macheta Centrului Civic în 1982.

Etajul al II-lea

În anii ’60 în spațiul de deasupra scării monumentale funcționa arhiva de proiecte. În prezent, arhiva de proiecte împarte spațiul cu arhiva istorică a Secretariatului universității, sala primind în 2020 numele de Galeria Rector Magnificus.

Pe etajul al III-lea erau la dreapta 5 ateliere mari de desen şi un atelier cu 30 de loje izolate, pentru candidaţii care dădeau concurs, situat deasupra amfiteatrului. Ulterior, în perioada comunistă, acolo a funcționat biblioteca. Odată cu mutarea acesteia datorată greutății cărților, după cutremurul din 1977, locul spațiilor bibliotecii a fost luat de Catedra de desen și studiul formei care a preluat și nivelul următor.

Tiberiu Ricci ne dă următoarele detalii despre loje în anii ’40: “schițele de schiță, care se excutau în „loje.” Lojele erau cămăruțe cam de trei metrii pe un metru jumătate, care se aflau sus, la ultimele etaje din corpul al treilea al Facultăţii de Arhitectură. Dimineaţa, la ora nouă se citea în comun programul într-unul dintre ateliere. Apoi, fiecare student îşi lua tot ce îi trebuia şi era încuiat într-una din aceste boxe, unde timp de douăsprezece ore trebuia să

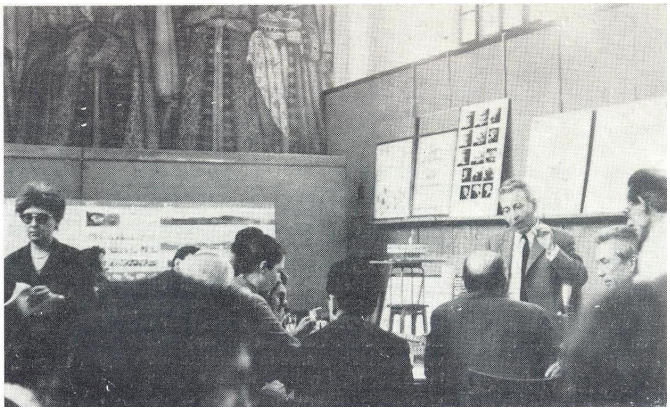

Un aspect al expoziției C. Medrea — Școala de Arhitectură, Iarna 1944-1945.

rezolve problema." (*Arhitectul Tiberiu Ricci, 1913-2000. Amintiri*. Uniunea Arhitecților din România, 2013)

Mansarda cuprindea o sală mare boltită unde erau organizate expozițiile bilunare cu proiecte studențești. Acolo a funcționat sala de lectură periodice a bibliotecii și laboratoarele de limbi străine. În prezent spațiul central (unde a fost sala de lectură) este numit Sala Knauf.

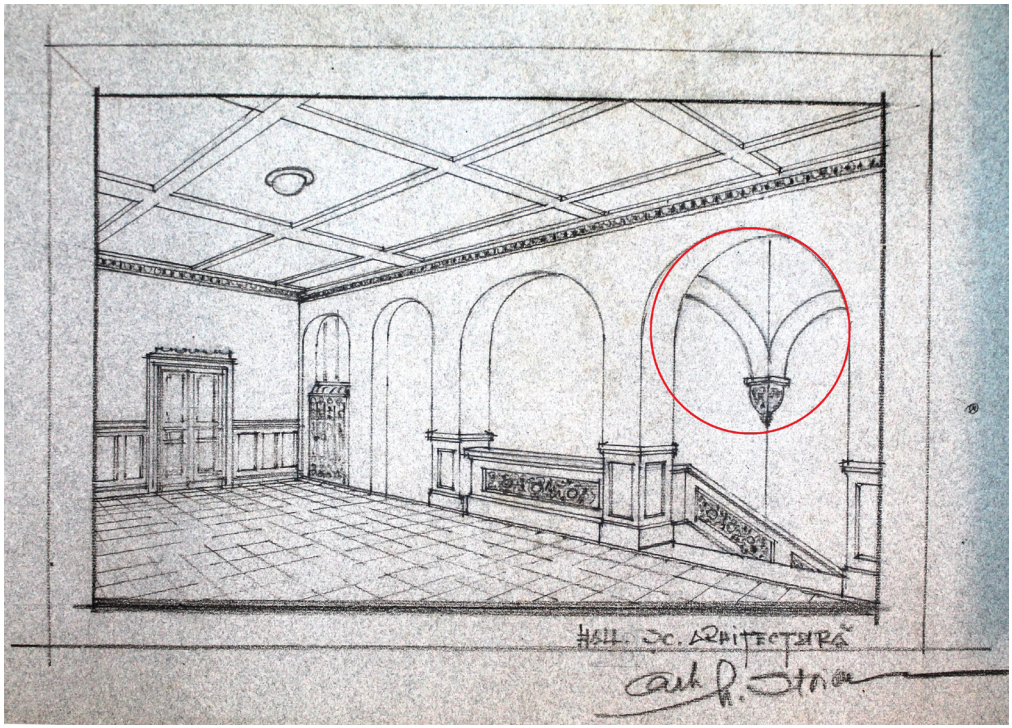
La fel ca un castel din basme și Palatul Școlii de Arhitectură are o ușă care nu se deschide, ușa (de fapt ușile) liftului vechi. După moartea directorului Pangrati cauzată de defecțiunea acestui lift, el a fost scos din uz. „O boală de ochi i-a paralizat în scurtă vreme, această activitate; vălul întunericului devenea tot mai dens în jurul său. Pangrati a suportat cu demnitate încercarea, s-a retras la draga lui Școală de Arhitectură şi a continuat acolo să se ocupe de conducerea ei. Cunoştea în amănunt toate colţurile clădirii. Umbla fără teamă prin toate coridoarele. Pipăia cu mândrie colonadele interioare, mângâia cu plăcere netezimea marmorei şi simţea cu bucurie luciul balustradelor. Ceea ce s'a petrecut în ziua de 19 Septembrie 1931, rămâne de neînţeles. Din aceea zi însă, Emil A. Pangrati a încetat de-a mai fi." (C.A.D. Ermil Pangrati. Ziarul științelor și călătoriilor, 1943).

Regele la vernisajul Salonului ofical de arhitectură şi artă decorativă

Ușile liftului, care acum trec neobservate, permiteau profesorului ajuns nevăzător să se miște prin clădirea în care preda dar și locuia. Aici se ridică problema de a localiza locuința directorului. După un articol din 1927 știm că pavilionul din dreapta intrării era destinat acesteia.

Dar investigația va continua…